

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВЯ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії та суспільних наук

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ЕТНОГРАФІЯ»

Освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
філософії

Протокол від
“27” серпня 2024 року №1

Завідувачка кафедри

(підпис)

К.І. Карпенко

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
природничо-наукової підготовки

Протокол від
“30” серпня 2024 року №1

Голова

(підпис)

М.С. Мирошниченко

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук
2. Троценко Олексій Володимирович, старший викладач.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

- Демочко Ганна Леонідівна, доцент, кандидат історичних наук,
hl.demochko@knmu.edu.ua
- Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук,
ov.chernukha@knmu.edu.ua
- Троценко Олексій Володимирович, старший викладач,
ov.trotsenko@knmu.edu.ua

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)

Історія, культурологія, етнографія

Контактний телефон (057)707-73-37

Консультації відповідно до графіка, розміщеного на інформаційному стенді кафедри.

Локація:

Пр. Науки, 4, м. Харків, Харківський національний медичний університет, Головний корпус, 3 поверх, кафедра філософії та суспільних наук

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Етнографія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), фахівців першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності – 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація – 227.1 «Фізична терапія» (денна форма навчання) чотирьох років навчання.

Опис освітнього компоненту (анотація). Рушійною силою розвитку Української держави є формування потужного освітнього потенціалу нації, досягнення найвищої якості підготовки здобувачів вищої освіти. Етнографія визначає етноси як дуже складні соціально-біологічні міжпоколінні людські спільноти, які можуть існувати в якості цілком самодостатніх систем. Вивчення етнічного складу етносів України, їх природних ареалів, етносоціологічне і етнодемографічне дослідження складу населення є нагальною потребою підготовки сучасних фахівців. Освоєння знань з етнографії є важливою складовою частиною їхньої загальної професійної медичної освіти, що має сприяти глибшому розумінню ними аспектів поведінки особистості, соціальних груп і етносів у трудовій діяльності. Освітній компонент «Етнографія» відіграє важливу роль у формуванні гармонійної особистості незалежної держави, оскільки його вивчення забезпечує розвиток національної свідомості, загальної культури й соціалізації особистості.

Таким чином, реформування вищої освіти, процеси євроінтеграції, якість підготовки медичних кадрів, підвищення їх професійної компетентності і зумовлюють актуальність вивчення освітнього компоненту «Етнографія» у системі підготовки фахівців першого (бакалаврівського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я»енної форми навчання.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Предметом вивчення курсу є всі сфери, які пов'язані з явищем етнічності. Це такі аспекти етнографічного пізнання, як походження і історія етносів України, їх чисельність і розселення, зовнішній вигляд представників, мовна та релігійна приналежність; особливості господарської діяльності; матеріальна і соціонормативна культура; соціальні інститути і норми поведінки; духовна культура.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення освітнього компоненту пов'язане зі знаннями освітніми компонентами,, які викладаються на I курсі: «Історія України», та ін.

Освітній компонент «Етнографія» належить до циклу освітніх компонентів вільного вибору здобувача вищої освіти.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння предметів шкільного курсу, які дають базові уявлення про освіту.

Постреквізити. «Етнографія» предметно інтегрується з освітніми компонентами, які забезпечують подальшу гуманітарну підготовку фахівців

з фізичної терапії, ерготерапії: «Педагогіка та психологія», «Клінічна психологія» та ін.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5893>

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою викладання освітнього компоненту є: сформувати відповідні сучасному рівню етнографічні уявлення про етнічну картину України, ознайомити студентів з етнографічними особливостями українського народу, його звичаями і обрядами, етнопсихологією та етнопедагогікою.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- Засвоєння основних понять української етнографічної науки, її методології і завдання;
- Знати етапи етнічної історії населення України, формування етнічної території;
- Визначити особливості етнодемографічного розвитку України.
- Виділяти історико-етнографічне районування України, етнографічні групи українського народу, етнорегіональну і національну символіку.
- Визначати основні риси сільськогосподарської культури, поселення і житла, комплекси одягу етнографічних районів України.
- Знати народні промисли і художні ремесла, традиції народного харчування, особливості матеріальної культури в різних районах України, громадський та сімейний побут, народний етикет.
- Виділяти основні ознаки фольклору і сучасної народної творчості, календарні свята і обряди, народні знання і вірування.
- Визначати особливості української етнопедагогіки та етнопсихології, основні чинники та провідні принципи народного виховання;
- Ознайомитися із засобами, методами та основними формами народного виховання;
- Визначати особливості вікової періодизації та народної характеристики дітей;
- Сформувати загальнокультурний та історичний погляд на сутність етносу та етногенезу, закріпити усвідомлення поняття про різноманітність та рівноцінність етнічних культур.

1.3. формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. . Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

інтегральна:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

- ЗК2 - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК3 – Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК4 - Здатність працювати в команді;
- ЗК5 - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК6 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК8 - Здатність планувати та управляти часом;
- ЗК9 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК10 - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК11 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК13 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК14 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК15 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК4 - Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела

інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

Відповідно до рішення НАЗЯВО від 21 червня 2022 р. про історико-культурну складову освітнього процесу, вивчення історико-культурних процесів має забезпечувати такі програмні результати навчання, щоб здобувач вищої освіти був готовий самостійно визначати закономірності і аналізувати суспільні процеси, що відбувалися у минулому та відбуваються нині, розуміти їх зв'язки та проводити історичні паралелі.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills)**: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров`я»	Нормативна (за вибором)	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: <u>227 «Терапія та реабілітація»,</u> спеціалізація: 227.1 <u>«Фізична терапія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 1-й	
Годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Семестр -	2-й
		Лекції 20	
		семінарські	

аудиторних 44 самостійної роботи здобувача - 46	І бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	24 год.	
		практичні	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		46 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю: залік	

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Вступ. Предмет і завдання курсу «Етнографія України»	2	Вступна, оглядова, проблемна, бінарна
2.	Історія етнографічної науки у світі та в Україні	2	Оглядова, проблемна, бінарна
3.	Походження та етнічний розвиток українців	2	Оглядова, проблемна, бінарна
4.	Етнічна територія та етнічний склад населення й сучасні етнічні процеси в Україні	2	Оглядова, проблемна, бінарна
5.	Традиційні галузі господарства українців.	2	Оглядова, проблемна, бінарна
6.	Традиційні ремесла, промисли. Декоративно-прикладне мистецтво	2	Оглядова, проблемна, бінарна
7.	Поселення, двір, житло. Народна архітектура	2	Оглядова, проблемна, бінарна
8.	Українське національне вбрання. Народна кухня. Традиції народного харчування	2	Оглядова, проблемна, бінарна
9.	Громада, громадський побут. Сім'я і шлюб. Сімейні звичаї та обряди	2	Оглядова, проблемна, бінарна
10.	Народні знання, вірування, звичаї та обряди	2	Оглядова, проблемна, бінарна, завершальна
Всього лекційних годин		20	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Вступ. Предмет і завдання курсу «Етнографія України»	2	проблемне навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різновіднєве навчання, евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, метод проектного навчання, організація екскурсій до музеїв та на виставки	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE
2.	Історія етнографічної науки у світі та в Україні	2		
3.	Походження та етнічний розвиток українців	3		
4.	Етнічна територія та етнічний склад населення й сучасні етнічні процеси в Україні	3		
5.	Традиційні галузі господарства українців.	2		
6.	Традиційні ремесла, промисли. Декоративно-прикладне мистецтво	2		
7.	Поселення, двір, житло. Народна архітектура	2		
8.	Українське національне вбрання. Народна кухня. Традиції народного харчування	3		
9.	Громада, громадський побут. Сім'я і шлюб. Сімейні звичаї та обряди	3		
10.	Народні знання, вірування, звичаї та обряди	2		
	Всього годин семінарських занять	24		

2.2.3 Практичні заняття не передбачені

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Вступ. Предмет і завдання курсу «Етнографія України»	2	проблемне навчання, робота в групах, розвивальне навчання, різнопрограмне навчання, презентаційний метод, метод проектного навчання	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE, участь у наукових конференціях
2.	Історія етнографічної науки у світі та в Україні	4		
3.	Походження та етнічний розвиток українців	5		
4.	Етнічна територія та етнічний склад населення й сучасні етнічні процеси в Україні	5		
5.	Традиційні галузі господарства українців.	5		
6.	Традиційні ремесла, промисли. Декоративно-прикладне мистецтво	5		
7.	Поселення, двір, житло. Народна архітектура	5		
8.	Українське національне вбрання. Народна кухня. Традиції народного харчування	5		
9.	Громада, громадський побут. Сім'я і шлюб. Сімейні звичаї та обряди	5		
10.	Народні знання, вірування, звичаї та обряди	5		
	Разом	46		

Методи навчання. На лекціях і семінарських заняттях рекомендується використовувати такі педагогічні методи: проблемного навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різнопрограмне навчання (з урахуванням можливостей сильних і слабких здобувачів вищої освіти), евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод (підготовка здобувачем вищої освіти доповіді-презентації), метод проектного навчання (підготовка здобувачем вищої освіти самостійного дослідження), організація екскурсій до музеїв та на виставки.

Методи контролю (наводяться лише ті, що використовуються під час викладання компоненту):

Поточний контроль. У ході поточного контролю використовуються методи індивідуального та фронтального опитування, письмове тестування, написання творчих робіт (есеї, рецензія, огляд, власне висловлювання), метод мікрофону, розв'язання проблемних завдань, робота з джерелами і науковою літературою, перегляд фільмів з подальшим обговоренням, робота в групах, перевірочні контрольні роботи.

Підсумковий контроль здійснюється на останньому занятті у формі підсумкового заняття, що включає контроль усіх видів підготовки, передбачених програмою освітнього компоненту. За результатами навчальної діяльності виставляється залік за двобальною шкалою «зараховано» – «не зараховано». Також виставляється оцінка за традиційною шкалою.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі [«Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ»](#) (табл. 2).

Таблиця 2

4-балльна шкала	200-балльна шкала	4-балльна шкала	200-балльна шкала	4-балльна шкала	200-балльна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Mенше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Максимальна сума балів за курс складає 200 балів, мінімально прийнятна для отримання заліку – 120 балів.

3.2. Питання до заліку:

1. Дайте характеристику методологічних принципів і методів етнографічних досліджень.
2. Визначте основні завдання та функції етнографії.
3. Дайте розгорнуту характеристику дослідницьких шкіл і напрямів в етнографії.
4. Наведіть характерні етнічні риси давньоруського народу.
5. Вкажіть особливості формування та розвитку української нації. Наведіть приклади найменувань України та українців.
6. Опишіть етнічні процеси та міжетнічні взаємини в Україні.
7. Визначте особливості історико-етнографічних областей України.
8. Назвіть субетнічні та етнографічні групи українців.
9. Охарактеризуйте етнічний склад населення України.
10. Опишіть традиційні знаряддя праці, методи обробітку ґрунту і переробки врожаю етнічних українців.
11. Прослідкуйте традиції тваринництва та скотарства в українському селі.
12. Охарактеризуйте допоміжні заняття українського населення: мисливство, рибальство, бджільництво.
13. Опишіть декоративно-прикладне мистецтво українського народу.
14. Назвіть типи і форми поселень в Україні.
15. Охарактеризуйте народну архітектуру сільських житлових комплексів.
16. Опишіть українське традиційне національне вбрання та назвіть регіональні відмінності.
17. Охарактеризуйте систему харчування та народної кулінарії.
18. Опишіть традиційні українські громадські форми праці, спілкування та дозвілля.
19. Визначте особливі риси української сім'ї і шлюбу.
20. Поясніть традиційні сімейні звичаї і обряди.
21. Охарактеризуйте світоглядні уявлення та вірування українців.
22. Опишіть календарно-побутову обрядовість та етапи її формування

3. Контрольні питання до семінарських занять

Тема 1-2

1. Сутність та зміст етнографії, її об'єкт, предмет, основні поняття.
2. Методологічні принципи та методи вивчення етнографії.
3. Основні завдання та функції етнографії.
4. Зародження і утвердження етнографії як окремої наукової дисципліни. Школи і напрями в етнографії.

Тема 3-4

1. Давні слов'ни автохтони Східної Європи. Етнічні риси давньоруського народу.
2. Формування та розвиток української нації. Найменування України та українців.
3. Етнічні процеси та міжетнічні взаємини в Україні. Історико-етнографічні області України.
4. Субетнічні та етнографічні групи українців. Етнічний склад населення України.

Тема 5-6

1. Землеробство. Знаряддя та методи обробітку ґрунту та переробки врожаю.
2. Традиції тваринництва та скотарства в українському селі.
3. Допоміжні заняття населення: мисливство, рибальство, бджільництво.
4. Традиційні ремесла та промисли. Декоративно-прикладне мистецтво українського народу.

Тема 7-8

1. Типи і форми поселень в Україні.
2. Народна архітектура сільських житлових комплексів.
3. Українське традиційне національне вбрання. Регіональні комплекси традиційного українського вбрання.
4. Система харчування та народна кулінарія.

Тема 9-10

1. Традиційні громадські спільноти. Громадські форми праці, спілкування та дозвілля.
2. Сім'я і шлюб. Сімейні звичаї та обряди.
3. Народні знання, світоглядні уявлення та вірування українців.
4. Календарно-побутова обрядовість: етапи формування.

3.4. Індивідуальні завдання формуються відповідно до контенту наукових конференцій, який щорічно затверджується планом роботи кафедри філософії суспільних наук. Специфіка індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти погоджується з викладачем. Відповідно до «[Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ](#)» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заоочення.

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач вищої освіти не задоволений результатами оцінювання його навчальної діяльності і виявив бажання оскаржити оцінку з предмету, він має право звернутися до керівництва кафедри та/або декана відповідного факультету з проханням провести повторне оцінювання його знань. Якщо вимоги здобувача вищої освіти мають під собою підстави, кафедрою/деканатом створюється спеціальна комісія для проведення повторного оцінювання.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю і вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач надасть на першому практичному занятті.

Під час навчального процесу важливо дотримуватися таких правил:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливість і неупередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента;
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та семінарські заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за винятком осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
 - палити, вживати алкогольні напої або наркотичні засоби;
 - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність інших людей;

- грati в азартнi ігri;
- наносити шкоду матерiально-технiчнiй базi унiверситету (псувати iнвентар, обладнання; меблi, стiни, пiдлоги, стелi, засмiчувати примiщення i територiї);
- галасувати або прослуховувати гучну музику в аудиторiях i коридорах piд час занять.

Використання електронних пристрiй

Використання електронних пристрiй у навчальному процесi допускається без обмежень за винятком тих випадкiв, якi можуть перешкодити процедурi об'ективного оцiнювання знань студентiв.

Політика щодо осiб з особливими освiтнiми потребами

Проведення навчального процесу здiйснюється з урахуванням вимог сучасного українського законодавства вiдносно осiб з особливими освiтнiми потребами та регулюється нормативними документами унiверситету.

Рекомендацiї щодо успiшного складання компоненту

У процесi пiдготовки до практичних занять здобувачам вищої освiти необхiдно опрацювати матерiали допомiжної лiтератури. Вiтається активна участь piд час обговорення в аудиторiї, здобувачi вищої освiти мають бути готовими детально розбиратися в матерiалi, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Заохочення та стягнення

Здобувач вищої освiти може пiдвищити оцiнку за модуль шляхом виконання iндивiдуальних завдань (участь з доповiдями в студентських конференцiях, профiльних олiмпiадах, пiдготовка аналiтичних оглядiв з презентацiями тощо), що в разi успiху додає до 10 балiв як заохочення.

Технiка безпеки

На першому заняттi з курсу буде роз'яснено основнi принципи охорони працi шляхом проведення вiдповiдного iнструктажу. Кожен здобувач вищої освiти повиннi знати, де найближчий до аудиторiї евакuaцiйний вихiд, де знаходиться вогнегасник, як їm користуватися тощо.

Порядок iнформування про змiни у силабусi

Про можливi змiни в силабусi буде повiдомлено на сторiнцi кафедри ofiцiйного сайту XНМУ i в кафедральнiй директорiї системи MOODLE, a також через вiдповiдний деканат.

5. АКАДЕMІЧНА ДОБРОЧЕСNІСТЬ

Одним з елементiв академiчної культури, що їх прищеплює унiверситет, є розумiння здобувачем вищої освiти недопустимостi будь-яких запозичень без належних посилань. Враховуючи це, головним завданням викладачiв є формування у здобувачiв вищої освiти навичок самостiйної роботи, iнтересу до навчання та суспiльно значущих цiнностей. На перших заняттях проводитимуться iнформацiйнi заходи щодо того, що саме вважати плагiатом та як коректно здiйснювати дослiдницький пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛIТЕРАТУРА

Базова

1. Етнографія українців: навч. посібн. / за ред. проф. С. А. Макарчука; вид. 3-е, перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 711 с.
2. Дністрянський М.С. Етнографія України: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 232 с.
3. Етнологія: навчальний посібник / В. В. Утвенко. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. — 244 с.
4. Етнографія України : курс лекцій : навч. посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; укладач О. В. Дудник. – Умань : Візаві, 2019. 148 с.

Допоміжна

1. Багалій Д. Історія Слобідської України / передм. та ком. В. Л. Маслійчука; упорядн. О. О. Савчук. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2019.XXXII+400 с. Сер. «Слобожанський світ». Вип. 12.
2. Лановик Б. Д. Економічна історія України : Підручник для студ. вищ. навч. закладів / Б. Д. Лановик, М. В. Лазарович, Р. М. Матейко та ін. К. : Юридична книга, 2004. 456 с.
3. Лоза Ю. Історичний атлас України / Ю. Лоза. Київ : Мапа, 2015. 320 с.
4. Лозко П.С. Етнологія України. К., 2004. 470 с.
5. Хоптяр Ю.А. Етнологія: Навчальний посібник. / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2008. 160 с.
6. Савчук Б. Українська етнологія. Івано-Франківськ. Видавництво «Лілея-НВ», 2004. 560 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Етнографія — сайт про народну творчість і етнографію України <https://ethnography.org.ua/>
2. Інститут народознавства НАН України. <https://ethnology.lviv.ua/>
3. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=273&Itemid=327

8. КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну добробачесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглиблого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної добробачесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/nakaz7-11-22_neform_osv22.pdf